

In memoriam **Maia-Ülle Väkräm**

29.9.1932–23.3.2024

Selle aasta märtsikuus lõppes Lähivõrdluste 5. numbri toimetaja, kauaaegse hinnatud Tallinna ja Tampere ülikooli lektori, Emakeele seltsi liikme Maia Väkrämi elutee. Praegune eelretsenseeritav lingvistikaajakiri "Lähivõrdlusi. Lähivertailuja" ilmus oma algaegadel Soomes töötavate eesti keele lektorite korraldatud soome-eesti kontrastiivseminaride ettekannete põhjal kirjutatud artiklite kogumikuna, mis anti välja seminari korraldanud ülikooli toimetiste sarjas. Nii koosnes 5. number (1992) kaheksast artiklist, mille aluseks Tampere ülikooli korraldatud seminaril peetud ettekanded, toimetajaks eesti keele lektor Maia Väkräm.

Maia Väkrämi õpetajatee algas pärast Tallinna Pedagoogilise Instituudi lõpetamist praeguses Reaalkoolis, tollaegses Tallinna 2. keskkoolis. Kristi Tammik on kirjeldanud oma õpetajat raamatus "Piirilkõndija tee. Nõukogude Eestist vabasse Euroopasse" (Varrak 2012) järgnevalt:

Et meil tore, eriline klass kujunes, see teadvustus ajapikku. Olulist rolli etendas selles kujunemises meie verinoor klassijuhataja Maia Väkräm. Otse ülikoolist tulnud, meist vaid üheksa aastat vanem, sai ta kaela karja lapsi, inimhakatise, kellest nii mõnigi tugevasti tema põllepaeltesse haakus. Igaüks isemoodi. Minu jaoks polnud Maia Väkräm mitte üksnes klassijuhataja ja emakeele õpetaja – lisaks sellele oli ta tarkuse, kannatlikkuse ja soojuse kehastus selle sõna parimas mõttes.

Õpetajatee jätkus Eduard Vilde nimelises Tallinna Pedagoogilises instituudis, kus Maia Väkrämi õlul oli paljude aastate vältel väliskirjanduse kursuste õpetamine tulevastele eesti filoloogidele. Lisaks põhjalikele

teadmistele väliskirjandusest said üliõpilased osa Maia rikkalikust õpetajakogemusest, mõistvusest ja soojusest.

1986. aastal sai Maia Väkrast enam kui kümneks aastaks Tampere ülikooli eesti keele lektor. Aeg oli murranguline, 80-ndate aastate lõpp tõi kaasa Eesti-buumi. Lektorilt nõudis see palju lisatööd olude selgitamisel ja taustade avamisel. Maia on kirjeldanud oma lektoriteed ja -tööd intervjuus kolleeg Lembit Vabale Lähivõrdluste 10. numbris muuhulgas nii:

Argimured jääd auditooriumi ukse taha, kui astud reipal sammul pühapäevase tundega oma õpilaste ette! Iga loeng, iga tund on nagu millegi uue loomine, mis kordudes saab mõne uue varjundi.

Intervjuu võtab Maia kokku Friedrich Robert Faehlmanni parafraasides:

Kord elas üks õpetaja. Ta sündis, käis koolis, tegi tööd. Muud ma temast ei tea, aga ta oli üks õpetaja.

Maia Väkrast jäävad tänulikult ja suure soojusega meenutama arvukad õpilased mõlemal pool Soome lahte. Eesti riik on teenekat lektorit ja eesti kultuuri vahendajat tunnustanud Maarjamaa Risti V klassi teenetemärgiga.

Annekatriin Kaivapalu
Maia Väkrasti üliõpilane
Tallinna Pedagoogilises Instituudis
1981–1986